

...вони тієї ж сумарної потужності. Гази, що виходять із топок ТЕС, перш ніж потрапити в атмосферу, очищаються в спеціальних установках;

...в очищенні вугілля від піриту (сірчаного колчедану) перед його спалюванням вихідні ТЕС. Це значно підвищує ефективність очищення вугілля від піриту (вміст оксидів сірки в димках ТЕС зменшується на 98-99%);

...заміна вугілля й мазуту для ТЕС екологічно чистішим паливом – природним газом. ТЕС, що працюють на природному газі, викидають в атмосферу тільки CO₂ й азот, й не забруднюють повітря іншими шкідливими викидами;

...регулювання двигунів внутрішнього згоряння в автомобілях, установлення каталізаторів, що нейтралізують чадний газ (CO) до CO₂; заміна екологічно чистого етильованого бензину (який забруднює повітря свинцем) менш шкідливим паливом;

...розселення міст і селищ;

...раціональне планування житлових і промислових районів у межах міста;

...розширення ліній електропередач (ЛЕП) за межами сіл і міст.

...роботи, зроблені в результаті дослідження і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Запропонований методичний підхід до оцінки економічних збитків дозволяє не лише розрахувати фінансовий шкоду наслідки забруднення населення міста Києва, але й моделювати і прогнозувати збитки при різних початкових умовах. У подальших дослідженнях планується розробити комплексну систему багатокритеріальної оцінки еколого-економічних збитків.

Література:

1. Комплексний аналіз екологічного стану атмосферного повітря міста Києва на основі сучасних ГІС-технологій – Режим доступу: <http://www.zelenysvit.org.ua/?page=about&view&page=1&id=3>
2. Структура та організація роботи дитячих лікувально-профілактичних установ – Режим доступу: http://referatcentral.org.ua/medicine_load.php?id=3134&startext=3
3. Оцінювання екологічних збитків – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/10311641705/ekologiya/otsinyuvannya_ekologichnih_zbitkiy

Багрій К.Л.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту
Чернівецького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

Тодерюк В.В.

*студент
Чернівецького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Чернівці, Україна*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХОДІВ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація: Стаття присвячена дослідженню проблем обліково-аналітичного забезпечення доходів торговельних підприємств. Окреслено основні проблеми обліково-аналітичного забезпечення доходів підприємницької діяльності підприємств торгівлі, визначені основні шляхи їх вирішення.

Анотация: Статья посвящена исследованию проблем учетно-аналитического обеспечения доходов торговых предприятий. Обусловлены основные проблемы

учетно-аналитического обеспечения доходов предпринимательской деятельности предприятий торговли, определены основные пути их решения.

Summary: This article is devoted to the problems of accounting and analytical support income trading businesses. The basic problems of accounting and analytical support revenue entrepreneurship of trade, identifying key solutions.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ефективність кожної управлінської системи залежить від якості інформаційної бази, яка формується і використовується нею. Розмір отриманих доходів визначає економічну стратегію підприємства з питань управління матеріальними ресурсами та витратами, персоналом підприємства і оплатою його праці, податковою, інвестиційною, дивідендною політикою підприємства.

Проте без достовірної, релевантної, систематизованої належним чином інформації про особливості утворення прибутку підприємства неможливо ефективно управляти процесом його формування. Тому в сучасних умовах зростає роль обліково-аналітичного забезпечення доходів і результатів діяльності торговельних підприємств як джерела необхідних даних для забезпечення належного протікання процесів формування результатів діяльності суб'єктів господарювання. Приділення уваги цій проблемі дозволить вчасно виявляти перспективні шляхи розвитку підприємств торгівлі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з проблемами обліково-аналітичного забезпечення доходів торговельних підприємств та перспективами їх вирішення в Україні, знайшли певне відображення у роботах І. Білоусової, В. Дерія, Н. Голуб, С. Голова, З. Задорожного, В. Ластовецького, Ю. Мажути, В. Московського, О. Пляченко та інших вітчизняних учених-економістів.

Проте ці питання настільки широкі, що були й залишаються актуальними для багатьох наукових пошуків. Зокрема, залишаються не повністю вирішеними такі напрями:

- розробка обґрунтованої системи показників доходів і витрат від реалізації;
- визначення концептуальних напрямів комп'ютеризації обліку та аналізу доходів та витрат підприємств торгівлі, розробка практичних методик обліково-аналітичного забезпечення в середовищі електронної обробки даних.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є оцінка ефективності системи обліково-аналітичного забезпечення доходів торговельного підприємства та виявлення шляхів її вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доходи у кожній сфері суспільного виробництва чи в певній галузі економіки мають свій індивідуальний характер та виступають джерелом покриття матеріальних витрат, амортизації, витрат на оплату праці, відрахувань, непрямих податків тощо. Слід зазначити, що сучасні умови господарювання висувають нові завдання щодо вирішення проблем обліку операцій із продажу, так як існуючі дослідження базуються на класичному підході. Тому деякі аспекти обліку операцій із реалізації продукції у системі управління підприємств потребують, на нашу думку, більш глибокого дослідження, що залежать від особливостей діяльності торговельних підприємств.

Згідно з П(С)БО 15 «Дохід» дохід – це збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [1].

Фінансовим результатом господарської діяльності підприємства є його прибуток, який в загальному вигляді відображає результати господарювання, продуктивність витрат живої та матеріалізованої праці і тому служить важливою характеристикою ефективності роботи підприємства. Він займає центральне місце в загальній системі вартісних інструментів і важелів управління його економікою.

Чим більше підприємство реалізує свою продукцію, тим більше дохід отримує. Отримання доходів – виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) – свідчить про те, що продукція підприємства знайшла свого споживача, що вона відповідає німогам та попиту ринку за ціною, якістю, іншими технічними, функціональними характеристиками та властивостями. Отримання доходів створює основу для самофінансування підприємств за умови, що його розмір достатній для покриття витрат підприємства за реалізації продукції (робіт, послуг) та інших видів діяльності, виконання зобов'язань перед бюджетом та утворення чистого прибутку.

Важливою проблемою обліку доходів підприємства в Україні, є проблема повноти та своєчасності їх відображення у системі обліку. Ця проблема є досить бшатопланова, надзвичайно складна й стосується всього нашого суспільного ладу, особливо системи влади, системи оподаткування й тіньового сегмента економіки. На сьогодні переважна більшість вітчизняних торговельних підприємств відображує власні витрати і доходи неповністю. Рівень невідображення доходів коливається від 10 до 70 %, а витрат – від 10 до 50 %, тобто витрати відображують більш повно, ніж доходи. Це пов'язано з тим, що витрати важче приховати, адже їх легше проконтролювати, ніж доходи. Найбільший відсоток витрат, що залишається поза обліком, належить до витрат на оплату праці, тому немає нічого дивного, що в іншукеровому обігу з'явився термін «тіньова зарплата». Джерелом коштів для покриття тінької заробітної плати виступають «тіньові доходи» [4, с. 17].

З доходів підприємства насамперед знижується виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), внаслідок чого значно зржується база для оподаткування підприємств податком на одану вартість.

Ще однією важливою проблемою є проблема забезпечення максимальної оперативності та достатньої аналітичності вихідної інформації про доходи підприємства. Інформація потрібна індивідуальному споживачу в певну мить для вирішення конкретного управлінського завдання. Якщо споживач інформації протягом короткого проміжку часу отримує необхідну йому інформацію у достатньому обсязі, який його цікавить, то проблеми забезпечення максимальної оперативності інформації для нього будуть вирішені [5, с. 35].

Не менш важливою проблемою обліку доходів підприємства є проблема створення єдиної інформаційної загальнодержавної бази норм і нормативів для обліку та контролю за доходами підприємства. Така інформаційна база вкрай необхідна Україні, адже, матеріаломісткість вітчизняної продукції у два-три рази вища, ніж у країнах Заходу. Це може, попри всі інші чинники, означати, що в нашій державі вагома частка списаних на витрати виробництва матеріальних цінностей ~~вирізняється~~ чи насправді використовується на виробництво тіньової продукції. Тіньові витрати сьогодні є основним каталізатором для формування тіньових доходів. Якщо вдасться створити в Україні єдину інформаційну загальнодержавну базу норм і нормативів, то на її основі можна буде розвивати галузеві й відомчі норми та нормативи.

Максимізація прибутку та мінімізація збитків – одна з цілей діяльності будь-якого підприємства. Тому особлива увага в ході аналізу доходів торговельного підприємства приділяється виявленню резервів зростання прибутку і, відповідно, зменшення збитку [2].

Результати аналітичних розрахунків складають інформаційну базу для розробки товарної політики підприємства, пошуку резервів зниження собівартості продукції та підвищення реалізаційної ціни.

В сформованих в Україні ринкових умовах зростає потреба в якісній, достовірній та оперативній інформації. Управління торговельним підприємством ~~неможливе~~ на даний час без використання сучасних інформаційних технологій, персональних комп'ютерів та створення на їх основі автоматизованих робочих місць. В першу чергу це стосується обробки облікової інформації, так як саме вона ~~цікавить~~ і власника підприємства, і державні служби, і потенційних інвесторів.

Обліково-аналітична інформація формується на засадах функціонального підходу в системі обліково-аналітичного забезпечення, яка є основною складовою системи інформаційного забезпечення управління торговельним підприємством. Ця система як синтез різних видів обліку та аналізу створюється з метою забезпечення інформацією процесу прийняття управлінських рішень та контролю за їх реалізацією, що є передумовою оптимізації управлінських рішень і позитивно впливає на величину фінансових результатів.

Система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством, як впливає із суті її визначення, повинна інтегрувати три підсистеми: облікового забезпечення, аналітичного забезпечення та контролю. Формуючи систему обліково-аналітичного забезпечення управління торговельним підприємством взагалі та фінансовими результатами зокрема, необхідно враховувати, що будь-яке підприємство не є відособленим, а утворює особливу єдність із зовнішнім середовищем, яке істотно впливає на результати діяльності підприємства і на якість прийняття управлінських рішень. Адаптація системи та окремих її елементів до змін зовнішнього середовища є однією з умов забезпечення стабільності розвитку господарюючих суб'єктів [6].

Узагальнюючи існуючі недоліки в організації бухгалтерського обліку та, підсумовуючи результати аналізу, можна надати наступні пропозиції торговельним підприємствам України, впровадження яких дозволить стабілізувати фінансові результати:

1) прийняти рішення про удосконалення та оптимізацію структури торговельної діяльності, яка б відповідала потребам ринку та забезпечувала б максимальний обсяг реалізації товарної продукції;

2) послідовно здійснювати автоматизацію обліку та впровадження інформаційних систем і програмного забезпечення на основі конфігурації програми «1С: Бухгалтерія 8.0» для торговельних підприємств;

3) удосконалити обліково-аналітичне забезпечення управління доходами та фінансовими результатами. Передбачити посаду бухгалтера-аналітика, який здійснюватиме управлінський облік з метою забезпечення менеджменту необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень і запровадження антикризового управління;

4) доцільно рекомендувати районному управлінню економічного розвитку надавати консультативну допомогу та забезпечувати бухгалтерів торговельних підприємств необхідною інформацією про стан активно діючого регіонального ринку;

5) маркетинговій службі торговельних підприємств проводити моніторинг ринку збуту з метою виявлення найбільш вигідних каналів реалізації та інформаційного забезпечення формування цінової політики підприємств; економічній службі – розробити систему нормативів для аналізу відхилень фактичних витрат від планових та запровадження режиму економії і забезпечення зниження собівартості, що дозволить задіяти виявлені резерви зростання фінансових результатів та підвищення рентабельності.

Також необхідно значну увагу приділяти аналізу причин негативних фінансових результатів від надзвичайних подій, тобто чітко розрізняти, де було справжнє стихійне лихо, а де – звичайна недбалість, безгосподарність. Недопущення збитків від цих подій є суттєвими резервами зростання доходів торговельних підприємств [3].

Висновки. Виходячи з вище перелічених проблем можна запропонувати такі основні шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення доходів підприємств торгівлі:

- визначити концептуальні напрямки комп'ютеризації (розробки програмного забезпечення) обліку доходів підприємства, щоб зменшити можливість приховування доходів;

- створити єдину загальнодержавну (міжгалузеву) базу форм і нормативів для обліку і контролю за доходами підприємств, тому що в Україні велика частка списаних витрат розкрадається або використовується на виробництво тіншової продукції;

- розробити досконалу методику складання аудиторських робочих документів;

- удосконалити законодавство у сфері фінансового контролю шляхом впровадження прогресивної сучасної форми контролю – аудиту.

Перспективи подальших досліджень проблеми обліково-аналітичного забезпечення доходів торговельних підприємств дуже широкі і впродовж багатьох років викликатимуть жвавий інтерес вчених-економістів.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», від 29.11.1999 № 290 : [електронний ресурс]. – режим доступу. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
2. Білоусова І. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції / І. Білоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 9. – С. 3.
3. Голуб Н. М. Вдосконалення обліку доходів відповідно до вимог міжнародних стандартів : [електронний ресурс]. – режим доступу. – http://nbuv.gov.ua/portal/ser/dnt/vzhdtu_econ/2009_4/7/
4. Дерій В. Проблеми обліку витрат і доходів підприємства та перспективи їх вирішення в Україні / В. Дерій // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 4. – С. 7-11
5. Милоша Ю. В. Проблеми обліку доходу : [електронний ресурс]. – режим доступу. – http://www.economy-confer.com.ua/full_article/782/
6. Пляченко О. С. Проблеми сучасної нормативної бази щодо обліку доходів підприємства в Україні : [електронний ресурс]. – режим доступу. – http://www.rusnauka.com/5_NMIIV_2009/Economics/40620.doc.htm

Охрімівський О.В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів*

Буковинського державного фінансово-економічного університету

Бастул Г.П.

студентка

*Буковинського державного фінансово-економічного університету
м. Чернівці, Україна*

ЗВІТ ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ОЦІНКИ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Анотація: Визначення ролі звіту при оцінюванні витратків Державного бюджету України.

Анотация: Определение роли отчета при оценке расходов Государственного бюджета Украины.

Summary: Defining the role of evaluation report at State Budget of Ukraine.

Постановка проблеми. Важливу роль в управлінні бюджетними коштами виконує система бухгалтерського обліку та фінансової звітності Державного бюджету України. Саме фінансова звітність Державної казначейської служби України є документом, в якому відображені результати виконання бюджету, а також дані про розпорядження коштами та майном держави, відповідно уповноваженими на це особами.